

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

Temmuz 2021
Cilt 6, Sayı 2

July 2021
Volume 6, Issue 2

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

Temmuz 2021, Cilt 6, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research

July 2021, Volume 6, Issue 2

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Editör

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editör Yardımcısı

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Assistant Editor

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Yazım ve Dil Editörü

Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Philologist

Assoc. Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Assoc. Prof. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Yabancı Dil Editörü

Doç. Dr. Gülden TÜM

Doç. Dr. Tanju DEVECİ

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Foreign Language Specialist

Assoc. Prof. Dr. Gülden TÜM

Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği

06590 ANKARA - TÜRKİYE

e-posta: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association

06590 ANKARA - TURKEY

e-mail: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir.

Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Journal of Limitless Education and Research(J-LERA) is an international refereed journal published three times a year.

The responsibility lies with the authors of papers.

İNDEKSLER / INDEXED IN

INFORMATION SERVICES

Kapak: Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK-Dr. Barış ÇUKURBAŞI

Editörler Kurulu (Editorial Board)

Computer Education and Instructional Technology Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR	Trakya Üniversitesi, Türkiye
Educational Sciences Eğitim Bilimleri	Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL Dr. Gülenaz ŞELÇUK Dr. Menekşe ESKİCİ	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Science Fen Eğitimi	Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN Dr. Yasemin BÜYÜKŞAHİN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Lifelong Learning Hayat Boyu Öğrenme	Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ	Ankara Üniversitesi, Türkiye Portland State University, USA Khalifa University of Science and Technology, UAE
Teaching Mathematics Matematik Eğitimi	Prof. Dr. Erhan HACİÖMEROĞLU Doç. Dr. Burçin GÖKKURT Dr. Aysun Nüket ELÇİ	Temple University, Japan Bartın Üniversitesi, Türkiye Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Pre-School Education Okul Öncesi Eğitimi	Doç. Dr. Neslihan BAY Dr. Burcu ÇABUK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye Ankara Üniversitesi, Türkiye
Primary Education Sınıf Eğitimi	Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ Doç. Dr. Oğuzhan KURU Doç. Dr. Özlem BAŞ Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK Doç. Dr. Yalçın BAY	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Türkiye Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Ordu Üniversitesi, Türkiye Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Teaching Social Studies Sosyal Bilgiler Eğitimi	Doç. Dr. Cüneyit AKAR	Uşak Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI Doç. Bilge BAĞCI AYRANCI Doç. Dr. Nevin AKKAYA Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR	Pamukkale Üniversitesi, Türkiye Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye Bartın Üniversitesi, Türkiye
Teaching Turkish to Foreigners Yabancılara Türkçe Öğretimi	Prof. Dr. Apollinaria AVRUTİNA Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU Doç. Dr. Gülden TÜM Lecturer Dr. Feride HATİBOĞLU Lecturer Semahat RESMİ CRAHAY	St. Petersburg State University, Russia Okayama University, Japan Vilnius University, Lithuania Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan Tiran University, Albania Çukurova Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA PCVO Moderne Talen Gouverneur, Belgium
Foreign Language Education Yabancı Dil Eğitimi	Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN Prof. Dr. Işıl ULUÇAM-WEGMANN Prof. Dr. İ. Hakkı MİRİCİ Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN Assoc. Prof. Dr. Christina FREI Dr. Bengü AKSU ATAÇ Dr. Ulaş KAYAPINAR Dr. Nurcan KÖSE	Selçuk Üniversitesi, Türkiye Universität Duisburg-Essen, Germany Hacettepe Üniversitesi, Türkiye Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye University of Pennsylvania, USA Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi, Türkiye American University of the Middle East (AUM), Kuwait American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 2

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

Prof. Dr. A. Işıl ULUÇAM-WEGMANN, Universität Duisburg-Essen, Deutschland

Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ, Ağrı Çeçen Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ali Murat GÜLER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ali YAKICI, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Apollinaria AVRUTINA, St. Petersburg State University, Russia

Prof. Dr. Arif ÇOBAN, Konya Selçuk Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Asuman DUATEPE PAKSU, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Duygu UÇGUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Efe AKBULUT, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Erhan Selçuk HACIÖMEROĞLU, Temple University, Japan

Prof. Dr. Erika H. GILSON, Princeton University, USA

Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Fatma AÇIK, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Fredricka L. STOLLER, Northern Arizona University, USA

Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Karaman Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Hakan UŞAKLI, Sinop Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. İhsan KALENDEROĞLU, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN, Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. İlze IVANOVA, University of Latvia, Latvia

Prof. Dr. İsmail MİRİCİ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Jack C RICHARDS, University of Sydney, Avustralia

Prof. Dr. Kamil İŞERİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Levent MERCİN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 2

- Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Liudmila LESCHEVA, Minsk State Linguistics University, Belarus
Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI, Rouen University, France
Prof. Dr. Meliha YILMAZ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Merih Tekin BENDER, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nergis BİRAY, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nesrin İŞİKOĞLU ERDOĞAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nezir TEMUR, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Pınar GİRMEN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serap BUYURGAN, Başkent Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdar TUNA, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK, TODAİE Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye
Prof. Dr. Süleyman İNAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şafak ULUÇINAR SAĞIR, Amasya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Tahir KODAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY, Kafkas Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK, Portland State University, USA.
Prof. Dr. Todd Alan PRICE, National-Louis University, USA
Prof. Dr. Turan PAKER, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Umut SARAÇ, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. William GRABE, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI, Okayama University, JAPAN
Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASİMOVA, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Carol GRIFFITHS, University of Leeds, UK

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 2

- Assoc. Prof. Dr. Christina FREI, University of Pennsylvania, USA
Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA, Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Salah TROUDI, University of Exeter, UK
Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASI, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Şaziye YAMAN, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology, UAE
Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania
Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
Assoc. Prof. Dr. Spartak KADIU, Tiran University, Albania
Doç. Dr. Abdullah ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Anıl ERTOK ATMACA, Karabük Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aydın ZOR, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Bilge AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Cüneyit AKAR, Uşak Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Demet GİRGİN, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Dilek FİDAN, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Esin Yağmur ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Filiz METE, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Funda ÖRGE YAŞAR, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi, Türkiye

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 2

- Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mehmet Celal VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Melek ŞAHAN, Ege Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Meltem DEMİRCİ KATRANCI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nazan KARAPINAR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Orhan KUMRAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ, Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Salim PİLAV, Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sayım AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sevgi ÖZGÜNGÖR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sibel KAYA, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ufuk YAĞCI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Vesile ALKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Aysun Nüket ELÇİ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Banu ÖZDEMİR, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Barış ÇUKURBAŞI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Emel GÜVEY AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Gülenaz SELÇUK, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Hüseyin MUTLU, Ordu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Nil Didem ŞİMŞEK, Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Seçil KARTOPU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Şahin ŞİMŞEK, Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Üzeyir SÜĞÜMLÜ, Ordu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Ahmet BAŞKAN, Hitit Üniversitesi, Türkiye
Dr. Bağdagül MUSSA, University of Jordan, Jordan
Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU, Ankara Üniversitesi, Türkiye

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 2

Dr. Düriye GÖKÇEBAĞ, University of Cyprus, Language Centre, Kıbrıs

Dr. Erdost ÖZKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Dr. Feride HATİBOĞLU, University of Pennsylvania, USA

Dr. Hanane BENALI, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Nurcan KÖSE, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Ulaş KAYAPINAR, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Nader AYİŞH, Khalifa University of Science and Technology, UAE

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 2

Bu Sayının Hakemleri (Referees of This Issue)

Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology, UAE

Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Doç. Dr. Elçin ESMER, Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Gökhan ÇETİNKAYA, Pamukkale Üniversitesi

Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Gülten GENÇ, İnönü Üniversitesi

Doç. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi

Doç. Dr. Ömer Tuğrul KARA, Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Duygu İŞPINAR AKÇAYOĞLU, Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Kaine GÜLÖZER, Bartın Üniversitesi

Dr. Ahmet BAŞKAN, Hitit Üniversitesi

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 2

Dear Readers,

We are delighted to present you the July 2021 issue of the Journal of Limitless Education and Research.

Our journal has been published continually by the Limitless Education and Research Association (SEAD) since 2016. The aim of our journal is to publish theoretical and applied studies in the field of education and research, to share scientific information at national and international level, create an environment for the production of new information, announce innovations and thereby contribute to scientific production in our country. For this purpose, priority is given to qualified research and review publications in our Journal.

In our journal, the Editorial Board, the Scientific Committee, and the Referee Board members, who meticulously evaluate the manuscripts, are formed by academics that are prestigious experts in their field. Our journal that is strengthened much more with the priceless contributions of the scientists who serve on the boards, authors and you readers, continues to be published without compromising its academic quality.

The Journal of Limitless Education and Research is published three times a year, scanned in various national and international indexes, and it receives numerous citations. Our journal, which had a SOBIAD impact factor of 0.3 in 2019, will be published both in Turkish and English languages as of this issue. Thus, it is aimed at reaching wider audience.

We wish our journal to contribute to the scientific field, and acknowledge all editors, authors and referees who contributed to its preparation. With our best regards.

LIMITLESS EDUCATION AND RESEARCH ASSOCIATION

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 6, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 6, Issue 2

Sevgili Okurlar,

Sizlere Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin Temmuz 2021 sayısını sunmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

Dergimiz, Sınrsız Eğitim ve Araştırma Derneği tarafından 2016 yılından bu yana kesintisiz olarak yayınlanmaktadır. Amacımız, eğitim ve araştırma alanındaki kuramsal ve uygulamalı çalışmalarını yayınlamak, bilimsel bilgileri ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşmak, yeni bilgiler üretilmesine ortam hazırlamak, yenilikleri duyurmak ve böylece ülkemizdeki bilimsel üretime katkı sağlamaktır. Bu amaçla Dergimizde nitelikli araştırma ve derleme yayınlarına öncelik verilmektedir.

Dergimizin Editör Kurulu, Bilim Kurulu ve yayınları titizlikle değerlendiren Hakem Kurulu üyeleri alanında uzman akademisyenlerden oluşmaktadır. Kurullarda görev yapan bilim insanları, yazarlar ve siz okurların değerli katkılarıyla her sayıda biraz daha güçlenen Dergimiz, akademik kalitesinden ödün vermeden yayın hayatını sürdürmektedir.

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi yılda üç sayı olarak yayınlanmakta, çeşitli ulusal ve uluslararası düzeydeki indekslerde taranmakta, çok sayıda atıf almaktadır. 2019 yılı SOBIAD etki faktörü 0,3 olan Dergimiz, artık hem Türkçe hem de İngilizce yayınlanmaktadır. Böylece daha geniş bir okur kitlesine ulaşılmaya çalışılmaktadır.

Dergimizin bilimsel alana katkıları getirmesini diliyor, hazırlanmasında emeği geçen bütün editör, yazar ve hakemlere teşekkür ediyoruz. Saygılarımızla.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

TABLE OF CONTENTS

İÇİNDEKİLER

Article Type: Research Article

Makale Türü: Araştırma

Firdevs GÜNEŞ

Sound Methods in Primary Reading and Writing Teaching

İlkokuma Yazma Öğretiminde Ses Yöntemleri

179-220

Faris HOCAOĞLU, Yasemin KIRKGÖZ

Investigating the First Year Experiences of Novice EFL Teachers in Public and Private Schools

Devlet Okullarında ve Özel Okullarda Çalışan Mesleğe Yeni Başlayan İngilizce Öğretmenlerinin İlk Yıl Deneyimlerinin İncelenmesi

221-247

Firdevs GÜNEŞ, Ayşe Derya IŞIK

Sound Properties and Training of Turkish

248-262

Recai ÜNAL

A Confusing Term / Concept in Modern Turkey Turkish (MTT) Grammar Teaching: The Element Which Is Out of Sentence

Çağdaş Türkiye Türkçesi (ÇTT) Dil Düzenegi Öğretiminde Kafa Karıştırıcı Bir Terim / Kavram: Cümle Dışı Unsur / Öge

263-290

Ramazan ÇAVUŞOĞLU, Ayşe Derya IŞIK

Assessment and Evaluation Process of Turkish Language Teaching Centers (TÖMER)

Türkçe Öğretim Merkezlerinin (TÖMER) Ölçme ve Değerlendirme Süreçleri

291-315

The Journal of Limitless Education and Research
Volume 6, Issue 2, 291 - 315

DOI: 10.29250/sead.958711

Received: 28.06.2021

Article Type: Research

Accepted: 15.07.2021

Assessment and Evaluation Process of Turkish Language Teaching Centers (TÖMER)ⁱ

Ramazan ÇAVUŞOĞLU, Bartın University, ramazancavusoglu231@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın University, aysederyaisik@gmail.com

Abstract: Due to the increase in international communication with the developing technology, the interest in Turkish has increased like many other languages. Today, there are 135 Turkish language teaching centers serving foreign students within Turkish universities in Turkey. It is expected that various processes of these centers, which are gathered under the roof of YÖK (Higher Education Council) and serve the same purpose, will be carried out under certain standards. Because the language levels of the students are determined and certificates are issued, students can enroll in other universities with these certificates. This research was conducted to describe the assessment and evaluation processes of the centers teaching Turkish as a foreign language and to reveal whether they differ in terms of institution type and experience. The research was carried out with the document analysis method, one of the qualitative research methods. The data of the research consists of the websites of Turkish teaching centers and exam guidelines. The sample of the study was determined by the maximum variation sampling method. Descriptive analysis was applied in the analysis of the data. In line with the findings, it was concluded that the Turkish language teaching centers in public and private universities, the base points determined for language skills and the range of level scores were dissimilar. Among the results obtained is that the base points for language skills and the range of level scores for Turkish teaching centers with high and low experience are different.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, Turkish language teaching center, language level, course completion criteria, assessment and evaluation.

ⁱ A short summary of this study was presented as an Oral Presentation at the 5th International Symposium of Limitless Education And Research organized by the Limitless Education and Research Association on 17-20 June 2021.

Cited in: Çavuşoğlu, R. & Işık, A. D. (2021). Assessment and Evaluation process of Turkish language teaching centers (TÖMERs). Türkçe öğretim merkezlerinin (TÖMER) ölçme ve değerlendirme süreçleri. *The Journal of Limitless Education and Research, Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 6(2), 291 - 315. DOI: 10.29250/sead.958711.

First Author ORCID: 0000-0002-9973-8122

Second Author ORCID: 0000-0002-9867-0904

1. Introduction

Language is a system that brings societies together on a common ground, ensures the formation of certain accumulations and transfers them to future generations, develops and changes over time within the framework of the rules, has the rule known by the society in which it is spoken, and provides communication within the framework of these rules. The absolute tool for people to express themselves in various ways is language. Language both expresses mental accumulation and enables us to transfer this accumulation to other people, that is, to communicate. In order for this communication to take place in an efficient way, it is necessary to give the same reactions to the same signs, that is, to speak the same language.

With the technological developments in recent years, in the changing world order, countries have become globalized in terms of economy, trade, technology, education. The importance of communication has gradually increased, and the interaction of the societies living in the world and the individuals who have shaped themselves in the culture of the societies has become easier. With this interaction, the necessity of learning a language has emerged so that individuals from different societies could communicate with each other. There are many reasons for people to learn a language other than the language they were born in (Durmuş, 2013). In addition to the compulsory situations caused by forced migration, war, education, religious and commercial relations, cultural agreements between countries, the curiosity to know and understand a new culture, and the interest in the prominent people in that society push individuals to learn a new language. Because people have started to learn languages even for reasons such as getting to know the country where a TV series was filmed or better understanding for the well-known people they see on social media.

Turkish language, which has a deep history, has been used actively with different branches for years. Turkish has a very old history and therefore has a great richness when compared with other languages (Korkmaz, 2010). Turkish, whose importance has increased considerably today, is enriching in terms of learning demand with Turkey's social, political and economic relations (Şahin, 2013). The Turkish language has been taught not only as a mother tongue but also as a foreign language in the historical process since its existence. Although the teaching of a language spoken in such a deep-rooted and wide area as a foreign language is considered normal, it is stated that it lags behind other languages with a high spoken rate in terms of teaching foreigners and studies on this subject have been emphasized in the last twenty years (İşçan, 2015).

Individuals in different age groups apply to courses in Turkey or abroad to learn Turkish as a foreign language for various purposes. Especially, it is known that a large part of those who attend courses in Turkey are foreign students who want to complete their higher education in Turkey. The reason for this is that foreign students at the higher education level are seen as an economic gain by the countries and the institutions where the education will be held, and therefore, various opportunities are offered that attract the attention of students at the higher education level (Yardımcıoğlu, Beşel, & Savaşan, 2017). While Turkey was a country that sent students abroad for higher education purposes until the 1990s, it came to the fore in this student mobility in line with the opportunities it provided to foreign students, and the relations established with relatives' communities, cultural agreements with various countries and events such as the dissolution of the Soviet Union and the establishment of the Turkic Republics in 1989. As a result, intensive admission of foreign students started (Özçetin, 2013).

Individuals from various nationalities apply to Turkish language teaching centers (TÖMERs) at universities after they are accepted to the higher education process in Turkey. Turkish teaching centers, which were first opened in 1984 at Ankara University to teach Turkish and Turkish culture, serve in most of the universities in our country (Gedik, 2017). In the study conducted by Özdemir (2020), it was stated that the number of Turkish teaching centers is increasing gradually and there are 120 Turkish teaching centers providing effective service. As of today, there are 135 centers teaching Turkish within universities in our country and it is clearly seen that the denoted increase still continues.

It is expected that various activities of these centers, which are quite large in number and serve for a common purpose under the roof of YÖK (Higher Education Council), will also be common. Because these centers certify that foreign students have successfully completed their Turkish learning process with certificates, and state that they can continue their education at other universities in Turkey. However, when the application is examined, it is seen that there is no common understanding in student admission, the way the courses are conducted, the textbooks used, the methods and techniques, assessment and evaluation processes. In this study, it is aimed to describe how the assessment and evaluation step, which is as important as the learning step, is carried out by Turkish teaching centers. In this direction, the base score criteria of the Turkish teaching centers, which have increased in number with the increase in private universities in recent years, according to the skills they have determined for the language exams and the language levels in which they evaluate the students have been examined. When

the literature is scanned, it has been seen that assessment and evaluation studies in the field of teaching Turkish to foreigners are limited. In the study conducted by Durmuş (2013), it was stated that there is a gap in the standardization of Turkish proficiency and placement tests. In the study conducted by Gedik (2017), it was stated that the assessment tools in private schools, courses and universities in Turkey that teach Turkish as a foreign language do not fully meet the needs of teaching Turkish to foreigners. It is thought that this study will lead to assessment and evaluation studies in the field of teaching Turkish to foreigners.

In this study, it is aimed to determine the base scores of the Turkish language teaching centers within the state and private universities in Turkey in the assessment and evaluation process, and the score ranges they use to determine the level of students in terms of institution type and experience. The problem of the research has been determined as "How are the level determination criteria and course exam criteria of Turkish teaching centers in Turkey in terms of institution type and experience?". In line with this problem, answers are sought for the following sub-problems:

1. What are the base scores of Turkish language teaching centers (TÖMER) within the body of state and private universities according to language skills?
2. How is the base score of language skills regarding experience at TÖMERs?
3. How is the success rate of levels at TÖMERs in state or private universities?
4. What is the success rate of levels in high- or low-experienced TÖMERs?

2. Method

2.1. The Research Design

In this study, the websites and exam guidelines of the institutions were examined in order to describe the assessment and evaluation process of Turkish language teaching centers (TÖMER) in private and state universities in Turkey. Therefore, the study was realized through the document analysis method, one of the qualitative research methods. "Document analysis includes the analysis of materials containing information about the facts or events that are intended to be investigated." (Yıldırım ve Şimşek, 2016:217).

2.2. Data Tools

In line with the purpose of the research, universities in Turkey were identified in the database of the official website of the National Presidency of the Council of Higher Education

(YÖK) and Turkish teaching centers or language centers (TÖMER) of the universities were reached by their websites. 135 Turkish teaching centers have been determined to be currently on service. When the websites and exam guidelines of these centers are examined, the maximum variety was selected from the sample types for the centers, which include both the level completion exam base scores and the language proficiency levels. Maximum diversity sampling is “the determination of homogeneous and different situations related to the problem examined in the universe and the study on these situations” (Büyüköztürk et al., 2020: 93). In line with the examinations made on these documents, the data of 27 centers were discussed as the focus of the study. These centers were examined in terms of serving within state and private universities and having low experience (1 year and below) and high experience (10 years and above) as displayed in Table 1 below.

Table 1
Sample of the Research

	State Universities		Private Universities		Total	
	N	%	N	%	N	%
1 year and below	1	3.7	2	7.4	3	11.1
2-5 years	7	25.9	2	7.4	9	33.3
6-9 years	11	40.7	0	0.0	11	40.7
10 years and above	3	11.1	1	3.7	4	14.8
Total	22	81.5	5	18.5	27	100.0

When the data in Table 1 are examined, it can be seen that 22 (81.5%) of the Turkish teaching centers included in the sample serve within the body of state universities, and 5 (18.5%) within the structure of private universities. It has been determined that there are 1 (3.7%) TÖMER in state universities and 2 (7.4%) in private universities, with a total of 3 (11.1) TÖMERs with 1 year or less experience. It has been observed that there are 9 (33.3%) TÖMERs, 7 (25.9%) in state universities and 2 (7.4%) in private universities, with 2-5 years of experience. It has been observed that there are 11 (40.7%) TÖMERs in state universities with 6-9 years of experience, and there are no TÖMERs in this range within private universities. It has been determined that there are 3 (11.1%) TÖMERs in state universities and 1 (3.7%) in private universities, a total of 4 (14.8%) with 10 years or more of experience.

2.3. Data Collection

Information from 27 Turkish teaching centers, websites and exam guidelines were collected. In line with this information, the base scores of the courses and the score ranges determined by the students were examined in detail in terms of institution type and experience.

2.4. Data Analysis

The data obtained in the research were analyzed by descriptive analysis method. In the descriptive analysis, "the data obtained are summarized and interpreted according to the previously determined themes" (Yıldırım and Şimşek, 2016:239). The data were analyzed by the researcher. The findings were coded, grouped and presented in tables as frequency (f) and percentage (%).

3. Findings

The findings related to the frequency distributions of the assessment and evaluation process of Turkish teaching centers in Turkey include four sub-problems. The first sub-problem is about the base scores on language skills at the Turkish teaching centers. In this direction, "What are the base scores of Turkish teaching centers (TÖMER) within the body of state and private universities according to language skills?". Findings for the sub-problem are displayed in Table 2.

Table 2.
Distribution Table for Language Skills Base Scores of TOMERs in Private and State Universities

	Base Scores	Listening		Reading		Speaking		Writing		Grammar	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
State Universities	9 Points	2	7.4	0	0.0	1	3.7	0	0.0	1	3.7
	10 Points	3	11.1	2	7.4	2	7.4	3	11.1	3	11.1
	12 Points	1	3.7	2	7.4	1	3.7	2	7.4	0	0.0
	12,5 Points	1	3.7	1	3.7	1	3.7	1	3.7	0	0.0
	13 Points	1	3.7	1	3.7	1	3.7	1	3.7	0	0.0
	15 Points	10	37.0	12	44.4	13	48.1	12	44.4	1	3.7
	20 Points	1	3.7	1	3.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0
	*50 Points	2	7.4	2	7.4	2	7.4	2	7.4	0	0.0
	*60 Points	1	3.7	1	3.7	1	3.7	1	3.7	0	0.0
Total	22	81.4	22	81.4	22	81.4	22	81.4	5	18.5	
Private Universities	12 Points	1	3.7	1	3.7	1	3.7	1	3.7	1	3.4
	15 Points	3	11.1	3	11.1	3	11.1	3	11.1	0	0.0
	*70 Points	1	3.7	1	3.7	1	3.7	1	3.7	0	0.0
	Total	5	18.5	5	18.5	5	18.5	5	18.5	1	3.4

*50, 60 and 70 points are evaluated out of 100. For the success of the course, evaluation is made on the average of the sum of the scores obtained from the skill exams.

When Table 2 is examined, TÖMER's course completion exam base points are examined under two headings, state and private universities, according to the type of institution. When 22 (81.5%) TÖMERs in state universities are examined in terms of base points for listening skills, it can be seen that required point are for 2 (7.4%) 9 points, for 3 (11.1%) 10 points, for 1 (3.7%) 12 points, for 1 (3.7%) 12.5 points, for 1 (3.7%) 13 points, for 10 (37.0%) 15 points, for 1 (3.7%)

20 points, for 2 (7.4%) 50 points, for 1 (3.7%) 60 points to accept. Upon consideration of reading skills, two of them (7.4%) accepted 10 points, the other two (7.4%) accepted 12 points, 1 (3.7%) 12,5 points, 12 (44.4%) 15 points, 1 (3.7%), 20 points, 2 (7.4%) 50 points, 1 (3.7%) 60 points, whereas 9 points were observed not to be taken as base score in reading skills. For speaking skills, it was found that one (3.7%) used 9 points, 2 (7.4%) 10 points, 1'inin (3.7%) 12 points, 1 (3.7%) 12,5 points, 1 (3.7%) 13 points, 13 (48.1%) 15 points, 2 (7.4%) 50 points, 1 (3.7%), 60 points whereas 20 points were not utilized as base score in speaking skills. For writing skills, it was observed that 3 (11.1%) 10 points, 2 (7.4%) 12 points, 1 (3.7%) 12,5 points, 1 (3.7%) 13 points, 12 (44.4%) 15 points, 2 (7.4%) 50 points, 1 (3.7%) 60 points, while 9 points and 20 points were not used for base scores. It was also revealed that 17 centers did not set criteria for grammar, merely 5 centers determined base score and one center (3.7%) adopted 9 points, 3 (11.1%) 10 points, 1 (3.7%) were seen to be adopted 15 points.

When 5 (18.5%) TÖMERs in private universities are examined, the base points for listening, reading and speaking skills are 12 points of 1 (3.7%), 3 (11.1%), 15 points, 1 (% 3.7) was observed to use 70 points. It was observed that only 1 center (3.7%) accepted 12 points for grammar skills and the other 4 centers did not set criteria for grammar skills.

The second sub-problem of the research is about the base scores of those with low and high experience in Turkish teaching centers (TÖMER) regarding the language skills. Findings for the sub-problem of "What are the base scores of TÖMERs with high and low experience according to their language skills?" are displayed in Table 3.

Table 3

Distribution Table for Language Skills Base Scores of TOMERs with High and Low Experience

Base Scores	Listening		Reading		Speaking		Writing		Grammar		
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Highly Experienced	15 Points	2	50.0	2	50.0	2	50.0	2	50.0	0	0.0
	*50 Points	2	50.0	2	50.0	2	50.0	2	50.0	0	0.0
	Total	4	100.0	4	100.0	4	100.0	4	100.0	0	0.0
Low Experience	12 Points	1	33.3	1	33.3	1	33.3	1	33.3	1	33.3
	15 Points	1	33.3	1	33.3	1	33.3	1	33.3	0	0.0
	*70 Points	1	33.3	1	33.3	1	33.3	1	33.3	0	0.0
	Total	3	100.0	3	100.0	3	100.0	3	100.0	1	33.3

*50, 60 and 70 points are evaluated out of 100. For the success of the course, evaluation is made on the average of the sum of the scores obtained from the skill exams.

When Table 3 is examined, the scores accepted by TÖMERs are, 2 (50.0%) of experienced TÖMERs have a base score of 15 for listening, reading, speaking and writing skills,

and 2 (50.0%) have a base score of 50 for listening, reading, speaking and writing skills. No base score was specified for grammar skills in the centers experienced within 10 years or more. It has been found that for listening, reading, speaking and writing skills of TÖMERs with low experience, 1 (33.3%) had 12 points, 1 (33.3%) had 15 points, 1 (33.3%) had 70 points to accept. It was observed that only 1 (33.3%) TÖMER accepted 12 points for grammar skills and the other two TÖMER did not determine a base point for grammar skills.

The third sub-problem of the research is related to the exchange rate success score ranges of TÖMERs serving in public and private universities. In this direction, the findings related to the sub-problem of "How are the exchange rate success points ranges in TÖMERs within state and private universities?" are given in Table 4.

Table 4
Scoring Ranges Determined by TÖMERs in State and Private Universities for Levels

A1	A2	B1	B2	C1	C2	State		Private	
						N	%	N	%
0-19	20-39	40-54	55-69	70-100	-	1	3.7	0	0.0
0-24	25-39	40-49	50-59	60-69	70-100	1	3.7	0	0.0
0-25	26-40	41-55	56-70	71-100	-	1	3.7	0	0.0
0-29	30-39	40-49	50-49	60-69	-	1	3.7	0	0.0
0-29	30-59	60-74	75-84	85-94	95-100	0	0.0	1	3.7
0-30	31-45	46-60	61-70	71-80	81-100	1	3.7	0	0.0
0-30	31-45	46-60	61-75	76-90	91-100	1	3.7	0	0.0
0-30	31-59	60-69	70-79	80-99	100	1	3.7	0	0.0
0-35.99	36-49.99	50-69.99	70-84.99	85-100	-	1	3.7	0	0.0
0-39	40-49	50-59	60-69	70-100	-	1	3.7	0	0.0
0-39	40-49	50-59	60-70	71-88	89-100	2	7.4	0	0.0
0-49	50-59	60-69	70-84	85-100	-	3	11.1	0	0.0
0-49	50-59	60-65	66-70	71-100	-	1	3.7	0	0.0
1-24	25-49	50-64	65-74	75-100	-	1	3.7	0	0.0
1-39	40-49	50-59	60-69	70-100	-	1	3.7	0	0.0
20-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100	1	3.7	3	11.1
25-39	40-49	50-59	60-69	70-100	-	1	3.7	0	0.0
25-39	40-49	50-59	60-69	70-95	96-100	1	3.7	0	0.0
30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	0	0.0	1	3.7
Total						22	81.5	5	18.5

When Table 4 is examined, it has been determined that the score range of "0-49, 50-59, 60-69, 70-84, 85-100" is preferred by 3 (11.1%) TÖMERs in state universities, while the other score ranges are used by only one TÖMER. It has been determined that there are 17 different score ranges in TÖMERs in state universities. It has been found that 3 (11.1%) of TÖMERs in private universities used the "20-49, 50-59, 60-69, 70-79, 80-89, 90-100" score range, and this

score range was also used by 1 (3.7%) the state university. It has been determined that 3 different score ranges were used in the other 3 TÖMERs within private universities. Apart from the partnerships determined, it has been found that the exchange rate success score ranges determined by the TÖMERs within the state universities and private universities are different from each other. In addition, for the C2 level, 8 (29.6%) of 22 TÖMERs in state universities and all 5 (18.5%) TÖMERs in private universities determined the score range.

The fourth sub-problem of the study is related to the exchange rate success score ranges of TOMERs with high and low experience. The findings for the sub-problem of "In which score ranges do the Turkish teaching centers (TÖMER) with high and low experience evaluate the language levels of the students?" are shown in Table 5.

Table 5
Scoring Ranges Determined by TÖMERs with High and Low Experience for Exchange Rates

	A1	A2	B1	B2	C1	C2	N	%
Highly Experienced	0-39	40-49	50-59	60-69	70-79	70-100	1	25.0
	20-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100	1	25.0
	0-30	31-45	46-60	61-70	71-80	81-100	1	25.0
	0-35,99	36-49,99	50-69,99	70-84,99	85-100	-	1	25.0
	Total						4	100.0
Low Experience	0-29	30-59	60-74	75-84	85-94	95-100	1	33.3
	0-39	40-49	50-59	60-70	71-88	89-100	1	33.3
	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	1	33.3
	Total						3	100.0

When Table 5 is examined, the exchange rate level score intervals is determined for A1, A2, B1, B2, C1 and C2 levels in 4 TÖMER with high experience and different from one another. When 3 TÖMERs with low experience are examined, it is seen that 2 (66.6%) TÖMERs for A2 level use the "40-49" range, and the same 2 (66.6%) TOMERs for B1 level use the "50-59" score range. It was found that the score ranges determined for A1, B2, C1 and C2 levels were different from one another. When the high and low experienced TÖMERs are compared, it was found that one low and one high experienced TÖMER at A1 level adopted "0-39" score range; one high and two low experienced TÖMER adopted "40-49" score range at A2 level. It was determined that 1 high and 2 low experienced TÖMERs used the "50-59" range at B1 level, and 1 low and 1 high experienced TÖMER used the "60-69" range for B2 level. It is also among the findings that 1 TÖMER with high and low experience for the C1 level uses the "70-79" score range and there is no common score range for the C2 level.

3. Conclusion, Discussion and Recommendations

When the websites and exam guidelines of Turkish language teaching centers (TÖMERs) were examined, it was found that 27 centers that had information on both the baseline scores and the ranges of students' language levels were reached. While 22 of these centers (81.5%) continue their schedules within state universities, 5 (18.5%) continue in private universities.

The base score criteria of the Turkish language teaching centers' exams for all language skills at the end of all courses were examined in terms of whether the centers are located in state or private universities. When the TÖMERs in state universities are examined, it has been determined that the most preferred score for all of the listening, reading, speaking and writing skills is 15. However, 9 different base points are used for listening skills, 8 for reading, 8 for speaking and 7 different base points for writing, and it is seen that there is no standard in the course base applications of TÖMERs in state universities. It has been seen that in TÖMERs in private universities, a maximum of 15 points is determined as the base score for all skills, but there are 2 different points, therefore, there is no standard in terms of course exams in TÖMERs in private universities. In the study by Özdemir (2020), the course exam scores of the universities were examined over 13 TÖMER, it was concluded that the course hours, the base scores of the end-of-course exams and the level score intervals were different from each other.

It was determined that the lowest score was 9 for listening, speaking and grammar skills, and the lowest score was 10 for reading and writing skills. It can be said that this stems from the fact that the assessment and evaluation process of listening, speaking and grammar skills is more difficult than reading and writing skills, and the attitude of the people who make the surveying. In the study by Boylu (2019), it was found that although the instructors considered themselves sufficient in measuring their listening and speaking skills, many mistakes were elucidated in the exams.

When the language skills base scores of Turkish teaching centers with high experience (10 years and above) and low (1 year and below) were examined, it was observed that TÖMERs with high experience did not set a base score for language skills and they accepted students with a total score of 50 in all skills, and in half of TÖMERs with high experience, it can be seen that they accepted 15 points as a base point for each skill. From this point of view, it can be concluded that experience may have an effect on exchange rate base scores since TÖMERs with high experience reveal similarities in terms of certain scores and TÖMERs with low experience use different scores. In the study conducted by İkiel (2019), it was stated that although there were

partnerships in terms of regulations in general at TÖMERs, many processes including assessment and evaluation were not the same, and an accreditation institution was needed for standardization.

When the score ranges used by TÖMERs in public and private universities were examined, it was seen that 17 different score ranges were used in 22 TÖMERs in state universities, and only 2 score ranges were used in common. When 5 TÖMERs in private universities were examined, it was determined that 3 different score ranges were used, only one range was used by 3 TÖMERs, and this score range was the same as a state university. When 5 TÖMERs in private universities were examined, it was determined that 3 different score ranges were used, only one range was used by 3 TÖMERs, and this score range was the same as a state university. Similar findings were reached in the study by Başar and Boylu (2016). In order to eliminate this problem and to evaluate students equally, it has been suggested that each center can only take exams up to B2 level, and that a central exam can be held at certain times of the year afterward.

When the score ranges determined by the high-experienced and low-experienced TÖMERs for the student levels are examined, it is seen that 4 TÖMERs with high experience use 4 different score ranges, just as 3 TÖMERs with low experience use different score ranges, and it is seen that only two TÖMERs which evaluated in the same range used A2 and B1 levels. It has also been determined that there are common score ranges between TÖMERs with high and low experience. From this point of view, it has been understood that experience is not effective in determining the course rate levels of TÖMERs and there is no standard range in determining the base score levels. It has been observed that the base scores used in the assessment and evaluation process of Turkish teaching centers, which are actively continuing their activities today, and the score ranges used to determine the level of students are largely different. Due to the lack of certain standards in this process, it was revealed that the language levels of a student at B1 level in one TÖMER and B1 level student in another TÖMER could not be the same. Based on the results obtained from the research, the following suggestions have been developed:

1. A study can be conducted in which the opinions of the experts in teaching Turkish to foreigners, assessment and evaluation experts and the managers of Turkish teaching centers are taken and a general framework is drawn for the assessment and evaluation process.

2. In the studies carried out in education and evaluation in Turkish education for foreigners, an evaluation can be carried out successfully.

CONFLICT OF INTEREST STATEMENT

The author declares that there is no conflict of interest in this study.

RESEARCH AND PUBLICATION ETHICS STATEMENT

The author declares that research and publication ethics are followed in this study.

AUTHOR LIABILITY STATEMENT

The authors declare that the "Conceptual Framework, Method Design, Research, Data Analysis, Gathering Sources, Post Draft, Visualization" part of this work was done by Ramazan ÇAVUŞOĞLU, "Review and Editing, Project management" part of this work was done by Assoc.

Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Cilt 6, Sayı 2, 291 - 315

DOI: 10.29250/sead.958711

Gönderilme Tarihi: 28.06.2021

Makale Türü: Araştırma

Kabul Tarihi: 15.07.2021

Türkçe Öğretim Merkezlerinin (TÖMER) Ölçme ve Değerlendirme Süreçleriⁱⁱ

Ramazan ÇAVUŞOĞLU, Bartın Üniversitesi, ramazancavusoglu231@gmail.com

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, aysederyaisik@gmail.com

Özet: Kişilerarası iletişimin gelişen teknolojiyle birlikte artması sonucu pek çok dil gibi Türkçeye olan merak da artmıştır. Bugün Türkiye’de üniversiteler bünyesinde yabancı uyruklu öğrencilere hizmet veren 135 Türkçe öğretim merkezi bulunmaktadır. YÖK çatısı altında toplanan ve aynı amaca hizmet eden bu merkezlerin çeşitli süreçlerinin de belli standartlar altında yürütülmesi beklenmektedir. Çünkü öğrencilerin dil seviyeleri tespit edilip sertifika verilmekte ve öğrenciler bu sertifikalar ile diğer üniversitelere de kayıt yaptırabilmektedir. Bu araştırma yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapan merkezlerin ölçme ve değerlendirme süreçlerini betimleyerek kurum türü ve deneyim açısından değişiklik gösterip göstermediğini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemiyle yürütülmüştür. Araştırmanın verilerini Türkçe öğretim merkezlerinin web siteleri ve sınav yönergeleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz uygulanmıştır. Bulgular doğrultusunda devlet ve özel üniversitelerdeki Türkçe öğretim merkezlerinin, dil becerileri için belirlenen taban puanlarının ve kur düzeyi puan aralıklarının farklı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Deneyimi yüksek ve düşük Türkçe öğretim merkezlerinin, dil becerilerine için belirlen taban puanlarının ve kur düzeyi puan aralıklarının farklı olduğu da ulaşılan sonuçlar arasındadır.

Anahtar Sözcükler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Türkçe öğretim merkezi, dil düzeyi, kur bitirme kriteri, ölçme ve değerlendirme.

ⁱⁱ Bu çalışmanın kısa özeti 17-20 Haziran 2021 tarihinde Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği tarafından düzenlenmiş olan 5. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumunda Sözlü Bildiri olarak sunulmuştur.

Künyesi: Çavuşoğlu, R. & Işık, A. D. (2021). Assessment and Evaluation process of Turkish language teaching centers (TÖMERs). Türkçe öğretim merkezlerinin (TÖMER) ölçme ve değerlendirme süreçleri. The Journal of Limitless Education and Research, Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, 6(2), 291 - 315. DOI: 10.29250/sead.958711.

Birinci Yazar ORCID: 0000-0002-9973-8122

İkinci Yazar ORCID: 0000-0002-9867-0904

1. Giriş

Dil, toplumları ortak bir paydada buluşturan, belirli birikimlerin oluşmasını ve bunun gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan, zaman içerisinde kurallar çerçevesinde gelişen ve değişen konuşulduğu toplum tarafından bilinen kuralla sahip ve bu kurallar çerçevesinde iletişimi sağlayan bir sistemdir. İnsanların kendilerini çeşitli şekillerde ifade edebilmeleri için mutlak araç dildir. Dil hem zihinsel birikimi ifade etmekte hem de bu birikimi diğer insanlara aktarmamızı yani iletişim kurmamızı sağlamaktadır. Bu iletişimin sağlıklı bir biçimde gerçekleşmesi için aynı işaretlere aynı tepkileri vermek, yani aynı dili konuşabilmek gereklidir.

Son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmelerle birlikte değişen dünya düzeni içerisinde ülkeler ekonomi, ticaret, teknoloji, eğitim vb. yönlerden küreselleşmiş ve iletişimin önemi giderek artmış, dünya üzerinde yaşayan toplumlar ve toplumların kültüründe kendini şekillendirmiş bireylerin etkileşimi kolaylaşmıştır. Bu etkileşimle birlikte farklı toplumlara ait bireylerin birbirleriyle iletişim kurabilmesi için bir dil öğrenme gerekliliği ortaya çıkmıştır. İnsanların doğdukları toplumdan edindikleri dilden başka bir dil öğrenmesi için pek çok sebep bulunmaktadır (Durmuş, 2013). Zorunlu göç, savaş, eğitim, dini ve ticari ilişkilerin doğurduğu zaruri durumların yanında ülkeler arasında yapılan kültür anlaşmaları, yeni bir kültürü tanıma ve anlama merakı, o toplumda öne çıkan kişilere duyulan ilgi de bireyleri yeni bir dil öğrenmeye itmektedir. Çünkü insanlar artık televizyonda gördükleri bir dizinin çekildiği ülkeyi yakından tanımak ya da sosyal medyada gördükleri tanınmış kişileri daha iyi anlayabilmek gibi sebeplerden hareketle bile dil öğrenmeye başlamıştır.

Derin bir geçmişe sahip olan Türkçe yıllardır farklı kolları ile aktif olarak kullanılmaktadır. Türkçe çok eski bir tarihe ve bundan dolayı diğer diller ile karşılaştırınca büyük bir zenginliğe sahiptir (Korkmaz, 2010). Günümüzde önemi oldukça artan Türkçe, Türkiye'nin içinde bulunduğu sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkilerle birlikte öğrenme talebi bakımından zenginleşmektedir (Şahin, 2013). Türk dili var olduğu günden itibaren sadece ana dil olarak değil tarihi süreç içerisinde yabancı bir dil olarak da öğretilmiştir. Bu kadar köklü ve geniş bir sahada konuşulan dilin yabancı bir dil olarak öğretimi de normal karşılanmakla birlikte konuşulma oranı yüksek diğer dillere göre yabancılara öğretim bakımından geride kaldığı ve bu konudaki çalışmalara son yirmi yıllık süreçte ağırlık verildiği ifade edilmektedir (İşcan, 2015).

Farklı yaş gruplarındaki bireyler çeşitli amaçlarla yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek için Türkiye sınırları içindeki veya yurtdışındaki kurslara başvurmaktadır. Özellikle yurt içindeki kurslara devam edenlerin büyük bir bölümünün yükseköğrenim sürecini Türkiye'de tamamlamak

isteyen yabancı öğrencilerden oluştuğu bilinmektedir. Bu duruma sebep olarak yükseköğretim seviyesindeki yabancı öğrencilerin ülkeler ve eğitimin yapılacağı kurumlar tarafından ekonomik bir kazanç olarak görülmesi ve bundan dolayı özellikle yükseköğretim seviyesindeki öğrencilerin dikkatini çeken çeşitli fırsatlar sunulması gösterilmektedir (Yardımcıoğlu, Beşel ve Savaşan, 2017). Türkiye de 1990'lı yıllara kadar yüksek öğretim amacıyla yurtdışına öğrenci gönderen bir ülke konumundayken yabancı öğrencilere sağladığı imkanlar doğrultusunda bu öğrenci hareketliliğinde öne çıkmış, akraba topluluklarıyla kurulan ilişkiler, çeşitli ülkelerle yapılan kültür anlaşmaları ve 1989 yılında Sovyetler Birliğinin dağılması ve Türk Cumhuriyetlerinin kurulması gibi olayların sonucunda yurt dışından yoğun bir biçimde öğrenci kabulüne başlamıştır (Özçetin, 2013).

Çeşitli milletlere mensup bireyler Türkiye'deki yükseköğretim sürecine kabul edildikten sonra üniversitelerin bünyesinde bulunan Türkçe öğretim merkezlerine başvurmaktadır. İlk olarak 1984 yılında Ankara Üniversitesi'nde Türkçeyi ve Türk kültürünü öğretmek amacıyla açılan Türkçe öğretim merkezleri ülkemizdeki üniversitelerin büyük bir bölümünde hizmet vermektedir (Gedik, 2017). Özdemir (2020) tarafından yapılan çalışmada Türkçe öğretim merkezleri hakkında yapılan araştırmalar kıyaslanarak sayıların giderek arttığı ve etkin olarak hizmet veren 120 Türkçe öğretim merkezinin bulunduğu ifade edilmiştir. Bugün itibariyle ülkemizde üniversiteler bünyesinde Türkçe öğreten 135 merkez bulunmakta ve söz konusu artışın hala devam ettiği açıkça görülmektedir.

Sayı olarak oldukça fazla olan ve YÖK çatısı altında ortak amaçla hizmet eden bu merkezlerin çeşitli faaliyetlerinin de ortak olması beklenmektedir. Çünkü bu merkezler öğrencilerin Türkçe öğrenim sürecini başarıyla tamamladıklarını sertifikalarla belgeleyerek, Türkiye'deki diğer üniversitelerde de eğitim hayatlarına devam edebileceklerini ifade etmektedir. Ancak uygulamaya bakıldığında öğrenci kabulü, derslerin yürütülme şekli, kullanılan ders kitabı, yöntem ve teknikler, ölçme ve değerlendirme süreçlerinde ortak bir anlayışla hareket edilmediği görülmektedir. Bu çalışmada ise öğrenme basamağı kadar önemli olan ölçme ve değerlendirme basamağının Türkçe öğretim merkezleri tarafından nasıl gerçekleştirildiğinin betimlenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda son yıllarda özel üniversitelerin de çoğalmasıyla birlikte sayıca artan Türkçe öğretim merkezlerinin kur sınavları için belirledikleri becerilere göre taban puan kriterleri ve öğrencileri değerlendirdikleri dil düzeyleri incelenmiştir. Literatür tarandığında yabancılara Türkçe öğretimi alanında ölçme ve değerlendirme çalışmalarının sınırlı olduğu görülmüştür. Durmuş (2013) tarafından yapılan çalışmada Türkçe yeterlilik ve düzey

belirleme sınavlarının standartlaşması konusunda bir boşluk olduğu ifade edilmiştir. Gedik (2017) tarafından yapılan çalışmada ise Türkiye’de bulunan ve yabancı dil olarak Türkçe öğreten özel okul, kurs ve üniversitelerdeki ölçme araçlarının yabancılara Türkçe öğretimi alanının ihtiyacını tam olarak karşılamadığı belirtilmiştir. Bu çalışmanın yabancılara Türkçe öğretimi alanında ölçme ve değerlendirme çalışmalarına yol göstereceği düşünülmektedir.

Bu çalışmada Türkiye’de devlet ve özel üniversiteler bünyesinde bulunan Türkçe öğretim merkezlerinin, ölçme ve değerlendirme sürecinde kullandıkları kur sınavı taban puanlarını ve öğrenci düzeyini belirlemede kullandıkları puan aralıklarını kurum türü ve deneyim açısından belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın problemi “Türkiye’deki Türkçe öğretim merkezlerinin düzey belirleme kriterleri ve kur sınavı kriterleri kurum türü ve deneyim açısından nasıldır?” olarak belirlenmiştir. Bu problem doğrultusunda, aşağıdaki alt problemlere cevap aranmaktadır:

1. Devlet ve özel üniversitelerin bünyesinde bulunan Türkçe öğretim merkezlerinin (TÖMER) dil becerilerine göre taban puanları nasıldır?
2. Deneyimi yüksek ve düşük TÖMER’lerin dil becerilerine göre taban puanları nasıldır?
3. Devlet ve özel üniversiteler bünyesindeki TÖMER’lerde kur başarı puan aralıkları nasıldır?
4. Deneyimi yüksek ve düşük TÖMER’lerde kur başarı puan aralıkları nasıldır?

2. Yöntem

Bu bölümde araştırma deseni, çalışma alanı, verilerin toplanması ve verilerin analizi açıklanmıştır.

2.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada Türkiye’de özel ve devlet üniversitelerinde bulunan Türkçe öğretim merkezlerinin ölçme ve değerlendirme sürecini betimleyebilmek için kurumların web siteleri ve sınav yönergeleri incelenmiştir. Bu sebeple çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemiyle yürütülmüştür. “Doküman analizi araştırılması hedeflenen olgu veya oldular hakkında bilgi içeren materyallerin analizini kapsar.” (Yıldırım ve Şimşek, 2016:217).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın amacı doğrultusunda Yükseköğretim Kurulu Ulusal Başkanlığı resmî sitesinin veri tabanında Türkiye’deki üniversiteler tespit edilmiş ve üniversitelerin web siteleri ziyaret edilerek Türkçe öğretim merkezlerine ya da dil merkezlerine ulaşılmıştır. Günümüzde 135

Türkçe öğretim merkezinin hizmet verdiği tespit edilmiştir. 135 merkezin web siteleri ve sınav yönergeleri incelendiğinde hem kur bitirme sınavı taban puanlarının hem de dil yeterlilik düzeylerinin yer aldığı merkezler amaçlı örneklem çeşitlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yoluyla seçilmiştir. Maksimum çeşitlilik örnekleme, “evrende incelenen problemle ilgili olarak kendi içinde benzeşik, farklı durumların belirlenerek çalışmanın bu durumlar üzerinde yapılmasıdır” (Büyüköztürk vd., 2020: 93). Bu dokümanlar üzerinde yapılan incelemeler doğrultusunda 27 merkezin verileri ele alınmıştır. Araştırmada bu merkezler devlet üniversiteleri ve özel üniversiteler bünyesinde hizmet vermesi ve deneyimi düşük (1 yıl ve altı) ve deneyimi yüksek (10 yıl ve üstü) olması bakımından incelenmiştir. Araştırmanın örneklemeyle ilgili ayrıntılı bilgi Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1
Araştırmanın Örnekleme

	Devlet Üniversiteleri		Özel Üniversiteler		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
1 yıl ve altı	1	3,7	2	7,4	3	11,1
2-5 yıl	7	25,9	2	7,4	9	33,3
6-9 yıl	11	40,7	0	0,0	11	40,7
10 yıl ve üstü	3	11,1	1	3,7	4	14,8
Toplam	22	81,5	5	18,5	27	100

Tablo 1’deki veriler incelendiğinde örnekleme alınan Türkçe öğretim merkezlerinin 22’si (%81,5) devlet üniversitelerinin bünyesinde 5’i (%18,5) özel üniversitelerin bünyesinde hizmet verdiği görülmektedir. 1 yıl ve altı deneyime sahip, devlet üniversiteleri bünyesinde 1 (%3,7), özel üniversitelerde 2 (%7,4) toplamda 3 (11,1) TÖMER’in bulunduğu tespit edilmiştir. 2-5 yıl deneyime sahip, devlet üniversiteleri bünyesinde 7 (%25,9) ve özel üniversiteler bünyesinde 2 (%7,4) toplamda 9 (%33,3) TÖMER’in varlığı görülmüştür. 6-9 yıl arasında deneyime sahip, devlet üniversiteleri bünyesinde 11 (%40,7) TÖMER’in bulunduğu, özel üniversiteler bünyesinde bu aralıkta deneyime sahip TÖMER’in bulunmadığı görülmüştür. 10 yıl ve üstü deneyime sahip, devlet üniversiteleri bünyesinde 3 (%11,1) ve özel üniversiteler bünyesinde 1 (%3,7) toplamda 4 (%14,8) TÖMER’in olduğu tespit edilmiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

Belirlenen 27 Türkçe öğretim merkezi, web sitelerinden ve sınav yönergelerinden elde edilen bilgiler toplanmıştır. Bu bilgiler doğrultusunda merkezlerin kur sınavı taban puanları ve öğrencilerin düzeylerini belirledikleri puan aralıkları kurum türü ve deneyim yönünden ayrıntılı olarak incelenmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Betimsel analizde “elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır” (Yıldırım ve Şimşek, 2016:239). Veriler araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular kodlanarak ve gruplandırılarak frekans (f) ve yüzde (%) olarak tablolar halinde sunulmuştur.

3. Bulgular

Bu bölümde Türkiye’deki Türkçe öğretim merkezlerinin ölçme ve değerlendirme süreçlerinin dört alt problem doğrultusunda frekans dağılımlarına ilişkin bulgular yer almaktadır.

Araştırmanın ilk alt problemi Türkçe öğretim merkezlerinin dil becerilerine göre taban puanları ile ilgilidir. Bu doğrultuda “Devlet ve özel üniversitelerin bünyesinde bulunan Türkçe öğretim merkezlerinin (TÖMER) dil becerilerine göre taban puanları nasıldır?” alt problemine yönelik bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2
Özel ve Devlet Üniversiteleri Bünyesindeki TÖMER’lerin Dil Becerileri Taban Puanlarına Yönelik

Taban Puanlar	Dinleme		Okuma		Konuşma		Yazma		Dil Bilgisi		
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
Devlet Üniversiteleri	9 Puan	2	7,4	0	0,0	1	3,7	0	0,0	1	3,7
	10 Puan	3	11,1	2	7,4	2	7,4	3	11,1	3	11,1
	12 Puan	1	3,7	2	7,4	1	3,7	2	7,4	0	0,0
	12,5 Puan	1	3,7	1	3,7	1	3,7	1	3,7	0	0,0
	13 Puan	1	3,7	1	3,7	1	3,7	1	3,7	0	0,0
	15 Puan	10	37,0	12	44,4	13	48,1	12	44,4	1	3,7
	20 Puan	1	3,7	1	3,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	*50 Puan	2	7,4	2	7,4	2	7,4	2	7,4	0	0,0
	*60 Puan	1	3,7	1	3,7	1	3,7	1	3,7	0	0,0
Toplam	22	81,4	22	81,4	22	81,4	22	81,4	5	18,5	
Özel Üniversiteler	12 Puan	1	3,7	1	3,7	1	3,7	1	3,7	1	3,4
	15 Puan	3	11,1	3	11,1	3	11,1	3	11,1	0	0,0
	*70 Puan	1	3,7	1	3,7	1	3,7	1	3,7	0	0,0
	Toplam	5	18,5	5	18,5	5	18,5	5	18,5	1	3,4

Dağılım Tablosu

*50, 60 ve 70 puanlar 100 üzerinden değerlendirilmektedir. Kur başarısı için beceri sınavlarından elde edilen puanların toplamının ortalaması üzerinden değerlendirme yapılmaktadır.

Tablo 2 incelendiğinde TÖMER’lerin kur bitirme sınavı taban puanları kurum türüne göre devlet ve özel üniversiteler olmak üzere iki başlık altından incelenmiştir. Devlet üniversitelerindeki 22 (%81,5) TÖMER incelendiğinde dinleme becerisi için taban puan olarak 2’sinin (%7,4) 9 puanı, 3’ünün (%11,1) 10 puanı, 1’inin (%3,7) 12 puanı, 1’inin (%3,7) 12,5 puanı,

1'inin (%3,7) 13 puanı, 10'unun (%37,0) 15 puanı, 1'inin (%3,7) 20 puanı, 2'sinin (%7,4) 50 puanı, 1'inin (%3,7) 60 puanı kabul ettiği görülmüştür. Okuma becerisi için ise 2'sinin (%7,4) 10 puanı, 2'sinin (%7,4) 12 puanı, 1'inin (%3,7) 12,5 puanı, 12'sinin (%44,4) 15 puanı, 1'inin (%3,7), 20 puanı, 2'sinin (%7,4) 50 puanı, 1'inin (%3,7) 60 puanı kabul ettiği, 9 puanın okuma becerisinde taban puan kriteri olarak kullanılmadığı görülmüştür. Konuşma becerisi için 1'inin (%3,7) 9 puanı, 2'sinin (%7,4) 10 puanı, 1'inin (%3,7) 12 puanı, 1'inin (%3,7) 12,5 puanı, 1'inin (%3,7) 13 puanı, 13'ünün (%48,1) 15 puanı, 2'sinin (%7,4) 50 puanı, 1'inin (%3,7), 60 puanı kullandığı, konuşma becerisinde 20 puanın taban puan kriteri olarak kullanılmadığı görülmüştür. Yazma becerisi için 3'nün (%11,1) 10 puanı, 2'sinin (%7,4) 12 puanı, 1'inin (%3,7) 12,5 puanı, 1'inin (%3,7) 13 puanı, 12'sinin (%44,4) 15 puanı, 2'sinin (%7,4) 50 puanı, 1'inin (%3,7) 60 puanı kullandığı, yazma becerisinde 9 puanı ve 20 puanın taban puan olarak kullanmadığı görülmüştür. Dil bilgisi becerisi için 17 merkezin kriter belirlemediği, sadece 5 merkezin taban puan belirlediği ve 1'inin (%3,7) 9 puanı, 3'nün (%11,1) 10 puanı, 1'inin (%3,7) 15 puanı kabul ettiği görülmüştür.

Özel üniversitelerdeki 5 (%18,5) TÖMER incelendiğinde dinleme, okuma konuşma becerileri için taban puan olarak 1'inin (%3,7) 12 puanı, 3'nün (%11,1), 15 puanı, 1'inin (%3,7) 70 puanı kullandığı görülmüştür. Dil bilgisi becerisi için sadece 1 merkezin (3,7) 12 puanı kabul ettiği diğer 4 merkezin dil bilgisini becerisi için kriter belirlemediği görülmüştür.

Araştırmanın ikinci alt problemi Türkçe öğretim merkezlerinde (TÖMER) deneyimi düşük ve yüksek olanların dil becerilerine göre taban puanları ile ilgilidir. "Deneyimi yüksek ve düşük TÖMER'lerin dil becerilerine göre taban puanları nasıldır?" alt problemine yönelik bulgular Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

Deneyimi Yüksek ve Düşük TÖMER'lerin Dil Becerileri Taban Puanlarına Yönelik Dağılım Tablosu

Taban Puanlar		Dinleme		Okuma		Konuşma		Yazma		Dil Bilgisi	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Deneyimi Yüksek	15 Puan	2	50,0	2	50,0	2	50,0	2	50,0	0	0,0
	*50 Puan	2	50,0	2	50,0	2	50,0	2	50,0	0	0,0
	Toplam	4	100,0	4	100,0	4	100,0	4	100,0	0	0,0
Deneyimi Düşük	12 Puan	1	33,3	1	33,3	1	33,3	1	33,3	1	33,3
	15 Puan	1	33,3	1	33,3	1	33,3	1	33,3	0	0,0
	*70 Puan	1	33,3	1	33,3	1	33,3	1	33,3	0	0,0
	Toplam	3	100,0	3	100,0	3	100,0	3	100,0	1	33,3

*50 ve 70 puanlar 100 üzerinden değerlendirilmektedir. Kur başarısı için beceri sınavlarından elde edilen puanların toplamının ortalaması üzerinden değerlendirme yapılmaktadır.

Tablo 3 incelendiğinde deneyimi yüksek TÖMER'lerin 2'sinin (%50,0) dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerisi için taban puan olarak 15 puanı, 2'sinin (%50,0) dinleme, okuma,

konuşma ve yazma becerisi için taban puan olarak 50 puanı kabul etmiştir. 10 yıl ve üstü merkezlerde dil bilgisi becerisi için taban puan belirtilmemiştir. Deneyimi düşük TÖMER'lerin dinleme okuma konuşma, yazma becerileri için taban puan olarak 1'inin (%33,3) 12 puanı, 1'inin (%33,3) 15 puanı, 1'inin (%33,3) 70 puanı kabul ettiği görülmüştür. Dil bilgisi becerisini için sadece 1 (%33,3) TÖMER'in 12 puanı kabul ettiği diğer iki TÖMER'in dil bilgisi becerisi için taban puan belirlemediği görülmüştür.

Araştırmanın üçüncü alt problemi devlet ve özel üniversiteler bünyesinde hizmet veren TÖMER'lerin kur başarı puan aralıklarıyla ilgilidir. Bu doğrultuda "Devlet ve özel üniversiteler bünyesindeki TÖMER'lerde kur başarı puan aralıkları nasıldır?" alt problemine ilişkin bulgular Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4

Devlet ve Özel Üniversitelerdeki TÖMER'lerin Kur Düzeyleri için Belirledikleri Puan Aralıkları

A1	A2	B1	B2	C1	C2	Devlet		Özel	
						N	%	N	%
0-19	20-39	40-54	55-69	70-100	-	1	3,7	0	0,0
0-24	25-39	40-49	50-59	60-69	70-100	1	3,7	0	0,0
0-25	26-40	41-55	56-70	71-100	-	1	3,7	0	0,0
0-29	30-39	40-49	50-49	60-69	-	1	3,7	0	0,0
0-29	30-59	60-74	75-84	85-94	95-100	0	0,0	1	3,7
0-30	31-45	46-60	61-70	71-80	81-100	1	3,7	0	0,0
0-30	31-45	46-60	61-75	76-90	91-100	1	3,7	0	0,0
0-30	31-59	60-69	70-79	80-99	100	1	3,7	0	0,0
0-35,99	36-49,99	50-69,99	70-84,99	85-100	-	1	3,7	0	0,0
0-39	40-49	50-59	60-69	70-100	-	1	3,7	0	0,0
0-39	40-49	50-59	60-70	71-88	89-100	2	7,4	0	0,0
0-49	50-59	60-69	70-84	85-100	-	3	11,1	0	0,0
0-49	50-59	60-65	66-70	71-100	-	1	3,7	0	0,0
1-24	25-49	50-64	65-74	75-100	-	1	3,7	0	0,0
1-39	40-49	50-59	60-69	70-100	-	1	3,7	0	0,0
20-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100	1	3,7	3	11,1
25-39	40-49	50-59	60-69	70-100	-	1	3,7	0	0,0
25-39	40-49	50-59	60-69	70-95	96-100	1	3,7	0	0,0
30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	0	0,0	1	3,7
Toplam						22	81,5	5	18,5

Tablo 4 incelendiğinde "0-49, 50-59, 60-69, 70-84, 85-100" puan aralığının devlet üniversitelerindeki 3 (%11,1) TÖMER tarafından tercih edildiği, diğer puan aralıklarının sadece bir TÖMER tarafından kullanıldığı ve devlet üniversitelerindeki TÖMER'lerde 17 farklı puan aralığının varlığı tespit edilmiştir. Özel üniversitelerdeki TÖMER'lerin 3'ünün (%11,1) "20-49, 50-59, 60-69, 70-79, 80-89, 90-100" puan aralığını kullandığı ve bu aralığın 1 (%3,7) devlet

üniversitesi tarafından da kullanıldığı bilgisine ulaşılmıştır. Özel üniversiteler bünyesinde bulunan diğer 3 TÖMER’de ise 3 farklı puan aralığının kullanıldığı tespit edilmiştir. Belirlenen ortaklıklar dışında devlet üniversiteleri ile özel üniversiteler bünyesindeki TÖMER’lerin belirledikleri kur başarı puan aralıklarının birbirinden farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca C2 seviyesi için devlet üniversitelerindeki 22 TÖMER’den 8’inin (%29,6) ve özel üniversitelerdeki 5 (%18,5) TÖMER’in tamamının puan aralığı belirlediği de ulaşılan bulgular arasındadır.

Araştırmanın dördüncü alt problemi deneyimi yüksek ve düşük TÖMER’lerin kur başarı puan aralıklarıyla ilgilidir. Bu doğrultuda “Deneyimi yüksek ve düşük Türkçe öğretim merkezleri (TÖMER) öğrencilerin dil düzeylerini hangi puan aralıklarında değerlendirmektedir?” alt problemine yönelik bulgular Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5

Deneyimi Yüksek ve Deneyimi Düşük TÖMER’lerin Kur Düzeyleri için Belirledikleri Puan Aralıkları

	A1	A2	B1	B2	C1	C2	N	%
Deneyimi Yüksek	0-39	40-49	50-59	60-69	70-79	70-100	1	25,0
	20-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100	1	25,0
	0-30	31-45	46-60	61-70	71-80	81-100	1	25,0
	0-35,99	36-49,99	50-69,99	70-84,99	85-100	-	1	25,0
	Toplam						4	100,0
Deneyimi Düşük	0-29	30-59	60-74	75-84	85-94	95-100	1	33,3
	0-39	40-49	50-59	60-70	71-88	89-100	1	33,3
	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	1	33,3
		Toplam						3

Tablo 5 incelendiğinde deneyimi yüksek 4 TÖMER’de A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 seviyeleri için belirlenen kur düzeyi puan aralıklarının birbirinden farklı olduğu görülmüştür. Deneyimi düşük 3 TÖMER incelendiğinde ise A2 seviyesi için 2 (%66,6) TÖMER’in “40-49” aralığını kullandığı, B1 seviyesi için aynı 2 (%66,6) TÖMER’in “50-59” puan aralığını kullandığı görülmüştür. A1, B2, C1 ve C2 seviyeleri için belirlenen puan aralıklarında ise birbirinden farklı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda deneyimi düşük ve yüksek TÖMER’ler karşılaştırıldığında A1 seviyesi için 1 düşük ve 1 yüksek deneyimli TÖMER’in “0-39” aralığını kullandığı, A2 seviyesi için “40-49” puan aralığını 1 yüksek ve 2 düşük deneyimli TÖMER’in kullandığı tespit edilmiştir. B1 seviyesinde “50-59” aralığını 1 yüksek ve 2 düşük deneyimli TÖMER’in kullandığı, B2 seviyesi için “60-69” aralığını 1 düşük ve 1 yüksek deneyimli TÖMER’in kullandığı tespit edilmiştir. C1 seviyesi için deneyimi yüksek ve düşük 1 TÖMER’in “70-79” puan aralığını kullandığı ve C2 seviyesi için ortak puan aralığının bulunmadığı da ulaşılan bulgular arasındadır.

3. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Türkçe öğretim merkezlerinin web siteleri ve sınav yönergeleri incelendiğinde hem kur taban puanlarının hem de öğrenci dil düzeyleri puan aralıkları bilgisinin olduğu 27 merkeze ulaşılmıştır. Bu merkezlerin 22'si (%81,5) devlet üniversitesi bünyesinde faaliyetlerini sürdürürken, 5'i (%18,5) özel üniversitelerde faaliyetlerine devam etmektedir.

Türkçe öğretim merkezlerinin tüm kurların sonunda dil becerilerinin tümüne yönelik yaptığı sınavlarının taban puan kriterleri merkezlerin devlet ya da özel üniversitelerde bulunması durumu bakımdan incelenmiştir. Devlet üniversitelerindeki TÖMER'lere bakıldığında dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin tümü için en fazla tercih edilen puanın 15 olduğu tespit edilmiştir. Ancak dinleme becerisi için 9, okuma için 8, konuşma için 8, yazma için 7 farklı taban puanın kullanıldığı bundan hareketle de devlet üniversitelerindeki TÖMER'lerin kur taban uygulamalarında bir standardın olmadığı görülmüştür. Özel üniversitelerdeki TÖMER'lerde yine en çok 15 Puanın tüm beceriler için taban puan olarak belirlendiği ancak 2 farklı puanın daha var olduğu bundan hareketle özel üniversitelerdeki TÖMER'lerde de kur sınavları açısından bir standardın olmadığı görülmüştür. Özdemir'in (2020) üniversitelerin kur sınav puanlarını 13 TÖMER üzerinden incelendiği çalışmada da ders saatlerinin, kur sonu sınavlarının taban puanlarının ve düzey puan aralıklarının birbirinden farklı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Dinleme ve konuşma ve dil bilgisi becerisi için taban puan olarak en düşük 9 puanın belirlendiği, okuma ve yazma becerilerinde ise en düşük puanın 10 olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun dinleme ve konuşma ve dil bilgisi becerilerinin ölçme ve değerlendirme sürecinin okuma ve yazma becerilerine göre daha zor olmasından, ölçmeyi yapacak kişilerin tutumundan kaynakladığı söylenebilir. Boylu'nun (2019) yaptığı çalışmada ise öğreticilerin dinleme ve konuşma becerilerinin ölçmede kendilerini yeterli görmelerine karşın sınavlarda pek çok hatayla karşılaşıldığı bilgisine ulaşılmıştır.

Deneyimi yüksek (10 yıl ve üzeri) ve düşük (1 yıl ve altı) Türkçe öğretim merkezlerinin dil becerileri taban puanları incelendiğinde ise deneyimi yüksek TÖMER'lerin dil becerileri için taban puan belirlemediği, bütün becerilerde toplam puanı 50 olan öğrencileri başarılı kabul ettikleri, yarısının ise her bir beceri için 15 puanı taban puan kabul ettikleri görülmüştür. Bundan hareketle deneyimi yüksek TÖMER'lerin belli puanlar yönünden benzerlik göstermesinden ve deneyimi düşük TÖMER'lerin farklı puanları kullanmasından dolayı deneyimin kur taban puanları üzerinde etkili olabileceği sonucuna ulaşılmıştır. İkiel (2019) tarafından yapılan çalışmada ise TÖMER'lerin genelinde yönetmelikler açısından ortaklıklar bulunsa da ölçme ve değerlendirme dahil pek çok

sürecin aynı olmadığı, standartlaşma için bir akreditasyon kurumuna ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir.

Devlet ve özel üniversitelerdeki TÖMER'lerin kur düzeylerini belirlemede kullandıkları puan aralıklarına bakıldığında devlet üniversitelerindeki 22 TÖMER'de 17 farklı puan aralığının kullanıldığı, sadece 2 puan aralığının ortak kullanıldığı görülmüştür. Özel üniversitelerdeki 5 TÖMER incelendiğinde 3 farklı puan aralığının kullanıldığı sadece bir aralığın 3 TÖMER tarafından kullanıldığı ve bu puan aralığının bir devlet üniversitesiyle aynı olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda devlet ve özel üniversitelerindeki TÖMER'lerde düzey belirlemede kullanılan puan aralıkları bakımından belirlenen ortak aralıklar haricinde tamamen farklı olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Başar ve Boylu (2016) tarafından yapılan çalışmada da benzer bulgulara ulaşılmıştır. Bu sorunun ortadan kalkması ve öğrencileri eşit değerlendirebilmek için her merkezin sadece B2 düzeyine kadar sınav yapabileceği ve sonrası için merkezi bir sınavın yılın belli zamanlarında yapılabileceği önerisinde bulunulmuştur.

Deneyimi yüksek ve düşük TÖMER'lerin öğrenci düzeyleri için belirledikleri puan aralıkları incelendiğinde deneyimi yüksek 4 TÖMER'in birbirinden farklı 4 puan aralığı kullandığı aynı şekilde deneyimi düşük 3 TÖMER'in birbirinden farklı puan aralıklarını kullandığı, sadece A2 ve B1 düzeyini iki TÖMER'in aynı aralıkta değerlendirdiği görülmüştür. Deneyimi yüksek ve düşük TÖMER'ler arasında da ortak puan aralıklarının bulunduğu da tespit edilmiştir. Buradan hareketle deneyimin TÖMER'lerin kur düzeylerini belirlemede etkili olmadığı ve kur düzeylerini belirlemede standart bir aralığın bulunmadığı anlaşılmıştır.

Günümüzde faaliyetlerine aktif bir şekilde devam eden Türkçe öğretim merkezlerinin ölçme ve değerlendirme sürecinde kullandıkları taban puanların ve öğrencilerin düzeylerini belirlemede kullanılan puan aralıklarının büyük oranda farklı olduğu görülmüştür. Bu süreçte belli standartların olmamasından dolayı bir TÖMER'de B1 düzeyinde olan öğrenci ile başka bir TÖMER'de B1 düzeyinde olan öğrencinin dil düzeylerinin aynı olamayacağı ortaya çıkmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayanarak aşağıda yer alan öneriler geliştirilmiştir:

1. Yabancılara Türkçe öğretimi alan uzmanlarının, ölçme ve değerlendirme uzmanlarının ve Türkçe öğretim merkezleri yöneticilerinin görüşlerinin alındığı ve ölçme ve değerlendirme süreci için genel bir çerçevenin çizildiği bir çalışma yapılabilir.

2. Yabancılara Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme çalışmalarını yürüten ve merkezi bir sınav düzenleyen bir üst kurumun kurulması sağlanabilir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI BEYANI

Yazarlar bu çalışmalarında herhangi bir şekilde çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ BEYANI

Yazarlar bu çalışmalarında araştırma ve yayın etiğine uyulduğunu beyan ederler.

YAZAR SORUMLULUK BEYANI

Yazarlar bu çalışmanın “Kavramsal Çerçeve, Yöntem Tasarımı, Araştırma, Veri Analizi, Kaynakları Toplama, Görselleştirme” kısmının Ramazan Çavuşoğlu, “Yazı Taslağı, İnceleme ve Düzenleme, Proje Yönetimi” kısmının Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK tarafından yapıldığını beyan ederler.

REFERENCES/KAYNAKLAR

- Başar, U. ve Boylu, E. (2016). Türkçe öğretim merkezlerinin güncel durumu ve standartlaştırılması üzerine. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(24), 309-324.
- Boylu, E. (2019). *Yabancılara Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme uygulamaları ve standart oluşturma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, Kılıç, E., Akgün, E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2020). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (29. Baskı). Ankara: Pegem A.
- Durmuş, M. (2013). Türkçenin yabancılara öğretimi: sorunlar, çözüm önerileri ve yabancılara Türkçe öğretiminin geleceğiyle ilgili görüşler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 207-228. DOI: 10.14520/adyusbd.488
- Gedik, E. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- İkiel, A. (2019). *Yabancılara Türkçe öğretim merkezleri için akreditasyon standart önerileri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya
- İşçan, A. (2018). Yabancı dil öğretimi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihçesi. A. Şahin (Ed.). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* içinde (s. 1-28) Ankara: Pegem A.
- Korkmaz, Z. (2011). Bir dünya dili olma açısından Türkçemiz üzerinde genel bir değerlendirme. / I. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu içinde (s. 99-110).
- Özçetin, S. (2013). *Yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sosyal uyumlarını etkileyen etmenler* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özdemir, S. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğreten üniversitelerin kur uygulamaları. 4. *Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu (USEAS2020)* içinde (s.277-283). Ankara, Türkiye

- Şahin, E. Y. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki ek yanıtları. *Tarih Okulu Dergisi*, 6(15), 433-449. DOI No: <http://dx.doi.org/10.14225/Joh283>
- Yardımcıoğlu, F., Beşel, F. ve Savaşan, F. (2017). Uluslararası öğrencilerin sosyo-ekonomik problemleri ve çözüm önerileri (Sakarya Üniversitesi örneği). *Akademik İncelemeler Dergisi*, 12 (1), 203-254. DOI: 10.17550/akademikincelemeler.308940
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (10.Baskı). Ankara: Seçkin Y.